

T.B.M.M.
T.C. DEMİKRATİK PARTİSİ
28.03.2012
Sayı 300

91

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ceza Muhakemeleri Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 27.03.2012

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Meclisyon	Adalet			
Tarih	04 Nisan 2012		E. No: 24-2	
Yb. Üy. B.	Bşk. Yrd.	Başkan	Gn. Sek. Yrd.	Gn. Sek.
12	16	27	16	16
TBMM BAŞKANI	12			

GENEL GEREKÇE

Ceza Muhakemesi Kanununun 100'üncü maddesi "Tutuklama Nedenleri" başlığı altında,

"Madde 100 - (1) Kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren olguların ve bir tutuklama nedeninin bulunması halinde, şüpheli veya sanık hakkında tutuklama kararı verilebilir. İşin önemi, verilmesi beklenen ceza veya güvenlik tedbiri ile ölçülü olmaması halinde, tutuklama kararı verilemez.

(2) Aşağıdaki hallerde bir tutuklama nedeni var sayılabilir:

a) Şüpheli veya sanığın kaçması, saklanması veya kaçacağı şüphesini uyandıran somut olgular varsa.

b) Şüpheli veya sanığın davranışları;

1. Delilleri yok etme, gizleme veya değiştirme,

2. Tanık, mağdur veya başkaları üzerinde baskı yapılması girişiminde bulunma, Hususlarında kuvvetli şüphe oluşturuyorsa.

(3) Aşağıdaki suçların işlendiği hususunda kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı halinde, tutuklama nedeni var sayılabilir:

a) 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan;

1. Soykırım ve insanlığa karşı suçlar (Madde 76, 77, 78),

2. Kasten öldürme (Madde 81, 82, 83),

3. (Ek bent: 06/12/2006 - 5560 S.K.17.md) Silahla işlenmiş kasten yaralama (madde 86, fıkra 3, bent e) ve neticesi sebebiyle ağırlaşmış kasten yaralama (madde 87),

4. İşkence (Madde 94, 95)

5. Cinsel saldırı (birinci fıkra hariç, Madde 102),

6. Çocukların cinsel istismarı (Madde 103),

7. (Ek bent: 06/12/2006 - 5560 S.K.17.md) Hırsızlık (madde 141, 142) ve yağma (madde 148, 149),

8. Uyuşturucu veya uyarıcı Madde imal ve ticareti (Madde 188),

9. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (iki, yedi ve sekizinci fıkralar hariç, Madde 220),

10. Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar (Madde 302, 303, 304, 307, 308),

11. Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar (Madde 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315),

b) 10.7.1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (Madde 12) suçları.

c) 18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununun 22 nci Maddesinin (3) ve (4) numaralı fıkralarında tanımlanan zimmet suçu.

d) 10.7.2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar.

e) 21.7.1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü Maddelerinde tanımlanan suçlar.

f) 31.8.1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 110 uncu Maddesinin dört ve beşinci fıkralarında tanımlanan kasten orman yakma suçları.

(4) (Değişik fıkra: 25/05/2005-5353 S.K./11.mad) Sadece adli para cezasını gerektiren veya hapis cezasının üst sınırı bir yıldan fazla olmayan suçlarda tutuklama kararı verilemez." şeklinde düzenlenmiştir.

Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 100. maddesinin 3. fıkrası uyarınca; tutuklamaya, tutuklamanın devamına veya bu husustaki bir tahliye isteminin reddine ilişkin kararların

verilmesinde yeterli gerekçe gösterilmeden katalog suçlardan olması denilmesi eleştiri konusu yapılmaktadır.

Ceza Muhakemesi Kanunu 101. Maddesi uyarınca tutuklamaya ilişkin kararlarda kuvvetli suç şüphesi ve tutuklama nedenlerinin varlığı ile tutuklama tedbirinin ölçülü olduğunun somut olgularla gerekçelendirilerek açıkça yazılması gerektiği açıkça vurgulanmasına karşın, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 100. maddesinin üçüncü fıkrası isnat edilen suçun katalog suçlardan olmasının tutuklama için yeterli neden olduğunu düzenlemektedir. Ceza Muhakemesi Kanunu 100. maddesinin 3. fıkrası kanunun 101. Maddesi ile örtüşmemektedir.

Kişinin katalog suçları işlemiş olma şüphesi tutuklama kararı verilmesinde yeterli gerekçe olmamalıdır. Bu durum ceza yargılamasının temel ilkelerinden biri olan şüphenin sanık lehine olması ilkesine de aykırıdır. Gerçekleşme şekli kuşkulu ve tam olarak aydınlatılmamış olaylar ve iddialar sanığın aleyhine yorumlanarak tutukluluk kararı verilemez. Bu yasa teklifi ile Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 100. maddesinin 3. fıkrası yürürlükten kaldırılması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 100'üncü maddesinin 3'üncü fıkrası yürürlükten kaldırılarak, ceza yargılamasının şüphenin sanık lehine olması ilkesine uyumluluk sağlanması amaçlanmaktadır. İsnat edilen suçun maddede sayılan katalog suçlar arasında yer alması tek başına tutukluluk kararına gerekçe olmamalıdır. Bu değişiklik yapılırken haksız tutuklamaların önlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

CEZA MUHALEMESİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 5271 Sayılı Kanun'un 100'üncü maddesinin 3'üncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.